

Arbeid i høyden

Å jobbe i et steinbrudd betyr ofte å jobbe på steder som kan føre til fall fra høyder. Selv ikke en liten høydeforskjell kan betraktes som trygg, da et fall på 0,5 meter kan få alvorlige konsekvenser.

Det er flere faktorer som fører til fall, inkludert manglende overholdelse av et trygt arbeidssystem, sikkerhetsanordningsfeil eller en feil ved bruk av sikkerhetsanordningen, dårlig designet utstyr for operatøradgang, og distraksjoner fra oppgavene.

Hvorfor er det viktig å ha fokus på arbeid i høyden?

Arbeid i høyden representerer en stor del av de ansattes arbeid i et steinbrudd. Videre er det å utføre oppgaver i relativ høyde en iboende del av jobben, det være seg å jobbe med bevegelige maskiner som dumpere, hjullastere eller gravemaskiner, utføre oppgaver på høye faste installasjoner og det at pallkanter åpenbart kan være ganske farlige.

Enhver høyde kan være farlig å falle fra. Selv en høyde på bare 0,5-2 meter kan forårsake alvorlige skader og til og med dødsfall. Dette skyldes at det å falle fra små høyder ikke gir personen tid til å reagere og forberede seg på fallet. Faktisk innebærer 1/3 av fall fra høyde-ulykker, stiger og gardintrapper. Fall fra høyder over 2 meter vil ha minst like alvorlige konsekvenser.

Tatt i betraktning alle disse aspektene,

må ansatte være svært forsiktige uansett hvilken høyde de jobber i, og arbeidsgivere må sørge for at alle sikkerhetstiltak er på plass og respektert når slike oppgaver utføres.

I gjennomsnitt skyldes 15-20% av dødsfallene i vår bransje fall fra høyder, noe som gjør det blant de tre mest utbredte årsakene til ulykker. I tillegg kan en mer betydelig del av skadene tilskrives denne årsaken.

Hva må arbeidsgivere gjøre?

Forebygging

- Hierarkikontrollen bør respekteres: Unngå – forhindre – minimere (Avoid-Prevent-Minimise)
- Risikovurderinger for arbeid i høyden er obligatoriske i enkelte land og selskaper må gi personell tillatelse for slike oppgaver
- Redningsrutiner for fallulykker bør være på plass

Ved arbeid i nærheten av eller rundt palkanter:

- I prinsippet må en omkrets defineres og merkes med f.eks. steinblokker eller provisoriske gjerder, som kun godkjent personell kan passere
- Vær forsiktig rundt kanter etter perioder med store nedbørmengder, etter skred eller sprengning

Forhindre fall med mobile maskiner

- Barrierer som er laget av sterke og tunge materialer, som steinblokker eller tre, bør plasseres ut

Generelle aspekter

- Tekniske løsninger som fjerner behovet for å jobbe i høyden
- Forbedre gangveier, tilgang, rekkverk og deksler
- Bruk av egnet personlig verneutstyr mot fall som seler og sikkerhetslinjer
- Bedre designet anlegg for både mobile og faste installasjoner
- Kameraer og andre automatiserte testsystemer som erstatter manuelle inspeksjoner i høyden
- Forbedret overvåking av arbeid i høyden
- Bygg riktige tilgangsplattformer der regelmessig tilgang på stor høyde kreves (f.eks. for å ta prøver)
- Bruk rett verktøy for oppgaven som kan gjøre at man slipper å arbeide i høyden. F.eks. teleskopstang ved bytte av lyspærer

Eksempler (beste praksis, risikovurderinger, veileder osv.)

(ikke uttømmende liste)

- Mer informasjon om arbeid i høyden fra Arbeidstilsynet: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/arbeid-i-hoyden/>
- Mineral Products Association (MPA), United Kingdom: «Mitigating the high consequence hazards in the Mineral Products Industry: Fatal 3 - Work at height»: <https://www.safequarry.com/Fatal-6/Fatal-6-Step-3.aspx>
- Mineral Products Association (MPA), United Kingdom: «Working at Height Safely: Employee Guide»: https://www.safequarry.com/hotTopics/MPA%20A6%2024pp%20Working%20at%20Height%20Employee%20Guide%20Pocketbook_MAY%202022%20final.pdf
- Health and Safety Executive UK: «Work at height»: <https://www.hse.gov.uk/work-at-height/index.htm>

Relevant lovverk (ikke uttømmende liste)

- Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid), især kapittel 17 «Arbeid i høyden»: <https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-utforelse-av-arbeid/3/17/>
- Forskrift om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-06-22-1019>
- Forskrift om maskiner: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-05-20-544>
- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62>